

Posudek dizertační práce

Mgr. Tatiana Krulová: VIKTIMOLOGICKÉ ASPEKTY SEXUÁLNÍHO NÁSILÍ U OBYVATEL ČESKÉ REPUBLIKY. Praha, 1.LF UK, 2010

Autorka ve své disertační práci zpracovala část longitudinálního výzkumu sexuálního chování obyvatel České republiky, a to část týkající se obětí sexuální agrese. V teoretické práci podala rozsáhlý přehled všech aspektů fenoménu sexuálního násilí, a to charakteristik kriminologických, sexuologických, sociologických, až po aspekty terapeutické. Podobně rozsáhlý přehled je v českém písemnictví ojedinělý a je výtaným příspěvkem ke shrnutí současného stavu vědění v této oblasti.

V části empirické pak v reprezentativním souboru českých mužů i českých žen bylo zjišťováno, kolik českých mužů a českých žen uvádí ve své anamnéze sexuálně agresivní zkušenost a k jakým formám sexuálního kontaktu byli donucováni. Vzhledem k velmi nízkému počtu sexuálně traumatizovaných mužů souboru je těžištěm výzkumné části práce porovnání sociodemografických a psychosexuálních charakteristik žen, které uvádějí v anamnéze zkušenost se sexuálně agresivním jednáním se skupinou, která jej neuvádí. Výzkumná práce dále přináší longitudinální srovnání výpovědí českých žen o zkušenosti se sexuální agresí i výpovědí českých mužů o vlastní sexuální agresi. V diskusi pak autorka získané výsledky interpretovala a porovнала s daty získanými v jiných výzkumech u nás i v zahraničí.

Kromě statistiky o výskytu a formách sexuální agrese v populaci lze mezi hlavní zjištění práce zařadit výsledek, že ženy s touto zkušeností se v mnoha charakteristikách liší od žen bez této zkušenosti, a to především v oblasti svého vlastního psychosexuálního vývoje a vlastního sexuálního chování, a to především v časnějším zahajování sexuálních styků, ve vyšších počtech partnerů (včetně náhodných), manželství, potratů atd., tedy v celkově vyšší rizikovosti sexuálního chování. Mají více zkušeností než nepachatelé s komerčním i skupinovým sexem, rovněž s homosexuálními styky. Důležité je rovněž zjištění o časté koincidenci sexuálního zneužití v dětství a pozdějšího znásilnění v dospělosti.

Autorka porovнала i trendy sexuálně agresivního jednání v ČR, přičemž zjistila, že prevalence zkušenosti se sexuálně agresivním jednáním je distribuována nejednotně, je kolísavá, stejně tak je pak nejednoznačné i zastoupení pachatelů

sexuálního násilí dle známosti s obětí (v posledním opakování výzkumu je podíl stálých partnerů, manželů v podstatě třípětinový). Zatím stále naprosto nedostatečné je procento ohlášených sexuálně násilných činů, potvrzuje se, že sexuálně agresivní delikty patří k deliktům s nejvyšší latentní kriminalitou.

Uvedená zjištění doktorandky lze považovat za cenný příspěvek k porozumění fenoménu sexuální agrese a k charakteristice obětí tohoto druhu násilí. Autorka prokázala, že zkoumanou problematiku velmi dobře zvládla, prokázala velmi dobrou schopnost orientace v relevantní literatuře z této oblasti (seznam literatury je rozsáhlý a obsahuje především zahraniční recentní tituly), schopnost přehledného shrnutí informací a výbornou schopnost srovnání dosažených výsledků v rámci diskuse. Statistické zpracování výsledků je přitom adekvátní cílům práce. Na druhou stranu by práci vzhledem k výskytu nepřesností určitě prospěla pečlivější závěrečná korektura (str. 19 voyer, str.55 vojér, správně má být voyeur, dále str. 21 intrafemulární místo intrafemorální, str.38 Hickel místo Hieckel, v seznamu literatury chybí Schulz,1994 citovaný na str.34, nedozvíme se na str.59 kdo uvádí tvrzení ve spodním odstavci, psaní velkých a malých písmen v seznamu literatury je nejednotné a v názvech se vykytují chyby, psaní různých citovaných prací jednoho autora by se mělo řadit dle roku publikace a ne na přeskáčku), taky se domnívám, že statistické hodnocení v tab.51 je nesprávné kvůli příliš malému N. Nicméně tyto drobné vady na kráse nijak podstatně nesnižují kvalitu odevzdané práce.

Závěrem proto konstatuji, že autorka ve své dizertační práci prokázala velmi dobrou invenci, vynikající schopnost práce s literaturou, výbornou orientaci v problematice a schopnost formulace vlastních názorů. Její práci proto k obhajobě

d o p o r u č u j i.

V Praze, 29.10.2010

Prof.PhDr. Petr Weiss, Ph.D.
Sexuologický ústav VFN a 1. LF UK
tel.: 604 233 184

Prof.PhDr.Petr Weiss,PhD